

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1881.

Kolozsvár, csütörtök, június 23

Tizenegyedik évfolyam.

SZÁLJUNK MAGUNKBA!

(L—t.) Már csak két nap választ el a legkomolyabb pillanattól, a melyben a szabad polgárok döntő szavazatukkal irányt adandók Magyarország sorsának, három egész esztendőre. Kezünkbe van letéve ügye a legédesebb anyának: szertett hazánknak s minden egyes polgárnak kijut része a súlyos, a terhes felelősségből, hogy miként használta föl az édes anyától nyert jogot, az édes anyának javára. Mintha arról volna szó, hogy örökségünkön, melyet tőle nyerünk, áldást vagy átkot szolgáltatunk-e vissza neki, a midőn mindnyájunknak egyetlen szavától függ java-kára, talán élete-halála. Akármily kicsinynek érezze is magát az egyes a nemzet millióinak nagy egészében: ez az egész mind csak az egyesekből telik ki s ezektől és csak ezektől függ az egész életének, működésének irányja, mikéntje. Akár, ha részt veszünk a jövő sorsának ez elintézésében s evel tölve hatunk közre az irányadásra; akár, ha tartozkodunk a közreműködéstől s evel átengedjük a döntést másoknak: a felelősség egyként ér és sújt — résztvéve, aegitettük a mérleg serpenyőjét aláhajlásában; tartózkodva, engedjük a másik serpenyő lebillenését, mint talán éppen a saját szavazatunk gátolat vala meg!

Ki merné hazájától ezt a szolgáltatást megtagadni? Ki merné számolni saját lelkiismeretével, mely dörgő szavával harogná fülébe: ígyvén, hitlenül megtagad édes anyád, odahagyta a válság pillanatában, mint Péter a Megváltót, mielőtt a kakas háromszor szólott volna! Az állásáról megszabadó katona hőre: golyó; a köteleességet be nem töltő polgár jutalma: megvétel!

De nem csak részvételt kér, vár a haza ügyei eldöntésében — esdve nyújtja felénk kezeit, hogy ez eldöntés javára, előmenetelére, életérejenek biztos kifejezésére történjen.

Rámutat sebeire, melyeket évszázak hosszu, kinos folyamán át meg gondolatlan, vakmerő fia ütöttek drága testén. Főlemeli intő szavát s emlékeztet a magyar örökölt átkára, a visszavonásra, pártoskodásra, mely elemészette annyi jó erejét, hogy a midőn jött volna a megpróbáltatás nehéz napja: ne legyen, a ki védje, megtartsa. Kitarja a történelem nagy könyvének annyi és annyi gyászkeretű lapját, a melyre föl vannak jegyezve a nemzet szomorú napjai — a testvérháborúk, az idegen népek pusztításai,

A KELET TÁRCZÁJA.

Bartók Lajos költeményei.

(Költemények, írta Bartók Lajos. Kiadja a Petőfi-társaság. Budapest, Aigner Lajos. Ára 2 frt. Díszköt. 3 ft)

A Petőfi-társaság kebelében élő újabb költőnemekből senki több joggal nem foglalhat helyet egy Petőfi nevét viselő írói kör tagjai közt, mint Bartók Lajos.

E társaság poetái közt valóban övé is az oroszlan szerep; olyan fajta enfant terrible ő. Endrődi Sándor olvadozó érzékenysége, Várady Antalnak erőteltet kapó hangnagysága mellett Bartók egymaga képviseli Petőfinék szellemi hagyományát: ő egymaga énekel nem beteges szerelmet s hevílt szabadságszeretetet. Egész költeszeten végig vonul a régi ismert refrain:

Szabadság, szerelem!
E kettő kell nekem.

Vagy mint Bartók éneklí:

Te völgy, hol hőb nap, olvadozó a hó,
Tél hamarabb fut, nyár tovább pihen,
Es szebb virány közt lüktel a folyó,
Te völgy, e szóra oktatsz: Szerelem!

S te bérz, vihar korbácsát megvető,
Es visszavágó villámok haragját,
Te elhagyott, suttott, kopár tető,
Fenséges bérz, ezt menyörgő: Szabadság!

Szabadságkölteszetről szólni mai nap, nem oly könnyű, mintha ama korról van szó, midőn egy ország állott fegyverben, s egy nemzet léteének kérdése forgott kockán. Kihevertük már a roppant rázkódást, melyről éppen szólnunk, feléptünk belőle s lassan, lassan közeledünk Nyugat-Európa műveltségének színvonalához. Már csak a multnak maradványai, anachronismuszok

letarolt mezők, fölperzselt városok, a börtön s rablilincs szomorú áldozata! Főlszámlálja az idegen, ellenséges népeket, melyek e rokon nélkül való nemzetet, a magyart, mindenfelől körülveszik s mint a sakálók az éjjeli vándort, tűzzemeikkel kísérik a magyar minden léptét, hogy a meghasonlás pillanatában rajtatörjenek az erejében megfoghatkozott, a szövetségesektől elszigetelt, az egyedül magára hagyott magyarra! Ráemlékeztet, hogy az osztrák-német nagy Németországban, a szláv népek Oroszországban, a déli tenger partok Olaszországban, a románok Romániában természetes, atyafi szövetségeket birnak, csak a magyar az, mely a monarchia szétbomlása esetén rokontalan egyedül maradna, kész zsákmányul az osztozó atyafiaknak, kit meg nem véden senki, kinek hí szövetségese nem maradna egy is!

Az édes anya remegve nézi kicsiny családja egymásra s csakis egymásra utalt tagjait, mert vizsályban látja őket egymás között. Elégületlen, gyűlölködő, kárhóztató, gunyos és rágalmozó szavakat, czimeket szornak a családtagok a családtagok ellen. Mi lesz belőlük, kik önmaguk közt hasonlítottak meg, ha jön a nagy nap, a megpróbáltatás órája? Megbontva a történelem által szentesített szövetség; széttéve a természet alapította köteleke; ellenségévé téve a testvér a testvérek; megrongálva a védőfalak, melyeket az egymásra következő nemzedékek hosszú sora verejtékes munkával emelt a közös védelemre!

Isten ójad nagy csapástól mi magyar hazánkat!!

Ime, e nemzedék a rabság, a nyomorúság hosszú éveiből kiszabadulva, erős — mert természetes — alapot vetett a munkának s szorgos kezekkel fogott a haza annyi szükségének pótlásához, új építmények kezdéséhez, sok paragon maradt föld gyepének fölteréséhez, anyagi és szellemi javai gyarapításához, sorsa önfeletti általi intézéséhez, az önálló nemzeti élet terhes, de szabad és áldásos fejlesztéséhez!

A munkások, a hívek homlokáról nehé verejték cseppek hullanak, a tenyér felkérgekedett a dologban, a nemzet millióit és milliókat fektetett a nagy és komoly vállalatba: a haza jólétének fölépítésébe.

Es most jönnek azok, kik a munka e nehéz napjai alatt a semmittevésben szorgalmaskodtak s mert itt vagy ott nem kedvük és egyéni érdekük szerint történt egy és más: nosza, hányjuk, szorjuk szét,

tekinthetjük azt a politikai pártot, mely országunk geographiai helyzetét, történelmünk tanuságát mibe sem véve, Magyarország függetlenségéről álmodzik s azt reméli, hogy a pangermán és pauszláv hullámok közt a magunk emberségéből is megállhatunk. Bartók ennek a pártnak embere, sőt maga egyenesen e párt élclapi organumának nyíltan bevallott szerkesztője. A költészettől nincs köze a pártpolitikával, de tény az, hogy a mit Bartók a napi események hatása alatt közéletünkkel felversel, minden egyéb, mint igazi költészet: maga is tudni látszik ezt s tán azért használja ama szakmesteregből gyártott versek alatt a Don Pedrő nevet. Dícséretre mondhatjuk, hogy a jelen kötetbe felvett szabadságkölteményei nem pártverselmények, nem afele alacsonyabb-magasabb rangú kortesnóták, hanem egy tetterejét érző ideális ifjú léleknek bizonytalan, határozatlan nyilvánulása. Az Apostol levelei a legkiválóbb ily példány, ime végstróphája:

Igy az apostol. Mint a búzke nap,
Ég homloka, és fénysze gondolat.
Egy-egy sugar mind, mit papírra szór,
Új kijelentés, lángoló bókör.
S vihar csap az írásra, küldve égtől,
Lefújja Caesar véres koronáját,
S az eszme villámszárnnyu hirnökeül
Hordozza szét a népek bibliáját.

Nagy erő, sőt fenség van e sorokban; de az egész inkább csak költői fellengzés, realis alap nélkül. Vagy kérdezhetjük-e Bartóktól, mi utóljára is veleje szabadság költészetének, minő eszményért rajong? A mennyire zsarnok gyűlő, letéből itt-ott kivethető, köztársaság után látszik óhajtozni, de tekintve, hogy a fogalomnak is többféle a megtestesülése, s tekintve, hogy Bartók legfőbb Harmadosnak szabadság halálra

a világ mind négy tája irányában mind a mit eddig építünk, forgassuk föl fenekestől az alapot, temessük el eddigi munkánk egész eredményét s kezdjük a dolgot legelején, szellős ivetetekkel, ragyogóbb falakkal, kényelmesebb berendezéssel keesgetve az általuk tervezett — Újvárbán...

Verejték, köny, nélkülözés az élet ára; ki ezek nélkül ígér boldogságot: ámitó a neve; ki erő biztosítéka nélkül kecsegtet győzelemmel: vesztébe vezet el élamítottakat; ki szétszakadásra, visszavonásra csábítja a család, a nemzet tagjait: ellensége s nem hí fia az édes anyának!

Ne feledjük e nagy nap előestéjén, hogy batorságunk, elbizakodásunk, gyűlölködésünk nem csak mi rajtunk, hanem a legszentebben: édes anyánkon boszulja meg magát százszorosán, ezerszeresen s jaj, örökre jaj ez anyagyilkosoknak! Száljunk magunkba!!

Fiuméra nézve a legközelebbi országgyűlés alatt a kormány intézkedést szándékozik tenni, hogy megszűnjék ott a provizorium, mely teljesen tarthatatlanná vált. Ezt jelentette ki Csernátony Fiumében június 16-án tartott beszámoló beszédében. „A miniszterelnök, — így szól Csernátony, — azt mondá nekem, felhatalmaz, hogy azt közöljem, hogy erősen el van határozva a legközelebbi parlamentáris szesszióban megtenni a törvény értelmében a szükséges előterjesztést a regnikoláris bizottságok összehívására, azon czélból, hogy a provizorium kérdése megoldassék.” A fumeiek zajos tapssal, ovívákkal és éljenekkel fogadták e nyilatkozatot.

KÉPVISELŐVÁLASZTÁSI MOZGALMAK.

Ujabb határnapok.

Fehérmegyében a választások e hó 24-én ejtettek meg.

Jászberény városa e hó 29-én választ. Czegléd városa július 3-án választja meg képviselőjét.

Marosvásárhely városban jun. 25-én. Maros-Tordamegyében jun. 29-én.

Marosvásárhely, 1881. jun. 21.

A felső kerületben a szabadelvűpárt többsége által szabadelvűpárti programmal kijelölt Kovács Ferenc sz. apát. plébános köré nagy számmal csoportosult az intelligencia és a választók többsége; a szélsőbal, mely a volt követ: Borosnyai Pál népszerűtlen volta miatt ingadozókat a maga pártjához számította, csak most ébred fel álomból, hogy az a biztos győzelem a felső kerületben, a szélsőbal részére.

készítő dalát zengi: költészetének ez oldalát, ismételtük, csak határozatlan idealizmusnak vehetjük.

De e költeményekben van nemes tüz, van költészet s Vajda Jánost kivéve, majdnem pártatlan jelenség írodalmunkban, melyből kivesszünk látszik az erő: ép ezért emlékeztünk róluk első sorban. Az új költő nemzedékénél sehol ennyi erőt nem találunk, mindannyi tulbagyad Bartóknak frissessége mellett. A kárpáti emlékek cyclusban nyitányában van valami az óriás begyermok hatalmaságából, a fenyűterdőlátának metszőségéből.

„Légy üdvöz gyermek! természet-nyád Készült, ki nem felelt, bár elhagyád,
S szabadság szirtjéből magad kitéptéd
A sziklabb arcu város börtönének.
Légy üdvöz, ifjú! rejtekébe int
Magányunk, várnak csarnok iverék!
Az öblös barlang száj közlőntve mormog,
Viszhangzanak rá hangos sziklaormok;
Lomnicsz fókán nem-áló égi láng:
A hold fog égni öröktől gyanánt;
Vetve mohágyad, ringató az erdő,
Fejedhez tett kóródó a sziklacsörgő,
Számózza nyújt édes-piros bogyót,
Mely, ha letépd, csattan mint a csók.
Szellő jöved álmot szemedre szőni,
S tengersizemek hűstétl tündérnői
Ajkadra szállnak az éj bűvésén,
Hogy nedves ajkók száraiták tűzén;
Megpendítik tündér szerelmők kobzát,
Rá hűrnak szöke hajokat bogozzák,
S fölvaltva zeng a laut ujjok alatt,
Es szájról-szájra adják ajkadat,
Hogy ölelések közt elhalva, álmodd
Az örök szerelmet, örök ifjúságot!”

Az indulatok nyugvó tengere s nem a csapkodás, hanykódás, eleme az elfojtott, lenyűgött érzelmek. Csakohgy ennyi komolyságot ritkán találunk Bartóknál is koncentrálva: rendezen a

nagyon is bizonytalan. Abban bízta, hogy hátha néhány személyes barátja Borosnyainak, még megosztja a szabadelvűpártot s a ki-sebbség — mint a hogy egyik főmatador is-gatá — nem veti alá magát a többség akarata-nak a forceirozza a lehetetlent. Örvendünk, hogy maga Borosnyai Pál ur is visszalépett s így a szélső számítása csütörtököt mondott.
r. l.

Moos, 1881. jun. 21.

Szűrnű fiasco Mócon!
Az Ellenzék tán sehol nagyobb kudarcot nem vallott mint Mócon. A vörösfogadóban jun. 21-én délután három órakor tartotta meg előre dobolt, harangozott, hirdett programját Tolnay Lajos poéta.

Ezt a csodát, ezt a profétát, kit úgy ajánlott a kolozsvári szélsőbalnak szecskavágóval mindenféle ujságból összevagdalt ujságja az Ellenzék, ezt a politikai lument, ki csak a választási cyclusban már háromféle programmal fellépő-dőnek is hallánk emlegetni, (egyebiránt a mint ismerjük a tisztelőt, ha 13 féle párt volna fellehetlen természeténél fogva megjárni egy esztendő alatt mind a tizenhármát) — ezt az írástúdot kiből partvezért néz ki az Ellenzék (az ám, ha barátságba élhetne egy óráig Tolnay uram egy emberrel. Kézzel csak meg a Marosvásárhelyiek!) alig hallgatta meg egy tucizat, mond egy tucizat ember. Ott volt az elők Ugron György, aztán a hó keblű Hegedűs Pista (ki a szónoklat alatt majd elkoptatta a talpát, annyit izgett-mozgott) Schöpf s vidékünkbeli Nagy Károly, Pálfi Lázár választók, kivülök 3—4 dilettáns, s 3 drb. mocsai hallgató.

A jelölt beszélt. A tucizat ur vivatot kiáltott — a hogy telt tőle.

Aztán ettek s nagy prudériával szégyenkeztek ő a jól ígérkező s rosszul sikerült far-sangi komédiáról.

Irjon elbeszéléseket Tolnay ur meg verset, s hirdesse az ur ígét — de ne fuseráljon olyanba a mihez nem ért, s ne használja fel a mi kerületünket személyes ambíció előbbvitelére.

Ha jó látortorja neki az ellenzékeskedés arra, hogy felmásszon vele a hova vágyik mi nem leszünk a látortorja egyik foka.

Egy mocsai választó.

Parajd, 1881. jun. 20.

Ugron Gábor volt függetlenpárti képviselő tegnapielőt este felé érkezett ide be, jobbja-n saját kocsiában egy elzúllt élelt, házastros természetű asztalossal, a bakon pedig egy itele-tesen elbocsátott exposita kezelővel.

Szándéka volt előtt azon este a kapálásból hazatérő gazdák előtt programbeszédét elmondani, azonban, mert sem nem várta senki, sem a megjelölt két kortesnek nem sikerült hallgatóságot összehozni, a beszéd elhalasztott tegi

nyelvkezelés erejével pótolja az indulatok erejét, úgy hogy igazságában is meg-meg rendíti az olvasó hitét, megalapítja illúsióját. Ritkán egye-stül nála a méltóság gyöngédséggel s e szempontból a ritkábbak egyikéül említhetjük meg „A szerelem végtelen tengertünk” czimű szép költeményét.

A szerelem tulajdonkép nem is áll nagyon komolyan költőnkél. Meg-megkísérti, hogy Petőfi népdalos egyszerűségének adjon viszhangot, de inkább csak az öltettségűséget sikerült el-sajátíttia tőle, az epigrammi esprít-t. Megkísérti Heine módjára álmodozni át félében tündérvi-ziókat, de az ő víziói nem alakulnak egybe lát-ható lényekké, a legszétfolyadozóbbak körvona-laik: szóval látszik, hogy nincs hatáskörében a romantikának az a szeszélyes bűbája, mely a német költőnél incoelodik. Annál sikerültebb ott, hol magyaros kamaszsággal elmékedik: magyar-ros kamaszsággal, mondjuk, mert elméességének mivoltán félreismerhetetlen a nemzeti jelleg, az a kiméletlen odamondogató guny, mely annyira eltűt a francia frivolságtól, a mennyire a go-noszkodás a durvaságtól elűthet, de mely dur-vaság szellemességgel vegyűlt. Szembeszökőbb példát nem idézhetnénk, mint a Zulejka cyc-lust; hogy Bartókot ez oldalról is jellemozze is mertetésünk, ide írjuk a következő részeket:

II.

Oh szép Zulejka! te se kihívót
Nem játszál, sem szemérmest,
Hanem ez is, az is való te, a
Költőnemekhez képest.

Galamb s kigyó, kit, nem tudom mi jobb:
Megfojtás, vagy öljöljek?
Rejtélyes Sphinx, mely melléig leány,
S kegyetlen tigris lejjebb.

Hirdetési díjak.

Egy négyesű oszontiméternyi tér ára 2 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hi-detéseknél külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetések elővetésnek:

Bécsben: Oppelich Alajos Stadt Stabenbastei Nr. 2. (Eckhaus) der Wollzeile 26. Hasenstein et Vogler (Wallfisch-gasse 10) Rud. Mosse Publicistische Bureau. Budapest: Hasenstein et Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. hirdetések fe-veteli irodája Budapestben Szevittár 3. sz.

Ujtitűti csibák

gármond szor után 25 krajnár ástendő.

nap reggelre, a midőn is a vasárnapi munka-szünetelés folytán néhány értelmetlen, néhány kíváncsi a szabadelvű pártoshoz tartozó gazda és honoratior összejutván a vendéglőben, hol Ugron G. szállva volt elmondá rögtönzött, talán a hallgatósághoz mért pongyola beszédét, kárho-ztatván a hadsereg és vámvonal közöségét, óhaj-tva az egy éves katonáskodást, mert hát a ki egy év alatt nem lesz jó katona, az 3 év alatt sem válik azzá; elítélve a szolga és járásbíró-ság költészes nagy személyeztet, a peres-ot mondvá az add. és tanfelügyelőségre és illeték-kiszabási hivatalokra, azonban elhallgatta azt, hogy ezek teendők kivégez?

Beszédére néma csend felelt, a mit jónak látott arra felhasználni, hogy a mint jött ugyan ugy csahhamar el is távozték t. i. a korhely asztalossal jobbján, hanem az asztalos is s miat-ta Ugron Gábor is megkapta Alad-Sófalván a leozkét, mert itt megmondák, hogy: miután az embert barátjáról lehet megös-merni, a nagyságos ur pedig olyan baráttra tett szert, kinek barátsá-ga még a szegény földművesnek sem válik dícséretére, hát bizony a nagyságos ur pártjára nem áll-a-nak.

Ennek az lett hatása, hogy a kortes asztalos gyalog, Ugron G. pedig bucsuzás nélkül távoztott kiki a maga útjára. Nem hallgatható el, hogy — talán a rossz előjelek miatt — de esztűl beszéde tárgyilagoss, s minden szemé-lyeskedéstől és tértégetéstől ment volt, a mivel még ő maga is feldicsékedett beszéde végezté-vel. Tibád megválasztása még bi-zonyosabbá lett. Sövidéki.

Erdővidék jun. 21, 1881.

(Jelenetek a követ választás előtt.)

Mig egyfelől szomorúsággal tölti elöleltün-köt az a szemtelenséggel s erőszakkal párosult ámitásokkal teljes korteskedés, melyet a baloldal használ jelöltének keresztültvitelre érdekében, ad-dig másfelől jól esik látnunk, hogy néptünkél már nagyon sokhelyt értő vett a jobb meggyő-ződes, a hogy öntudatában önállóságra is ju-tott.

Jól esik látnunk, hogy mint neveti le az ámitás hazugságait, vagy hogy székölyesen szól-jak markába kacag. — Az igaz azó melyet a szabadelvű párt embereitől hall felébesztette — Nem álmodozik többé, s csak azzal áll szí-vozen szóba ki igazságot beszél.

Akad ugyan néhány szédelőg kiknek kü-lönben is a pénz kereset bár mely uton legyen az többet ér minden alkotmányos jog szabad-gyakorlatánál.

Vannak családi és pártikuláris érdekek is, melyek sokszor egy-egy közönséget személyhez kötnek, de mentől tovább annál kevesebb.

Erdővidék — melynek területén jelenleg négy képviselő jelölt van — bőven kikap az ámitásból. Mig az Udvarhely-megyéhez tartozó

Hívem: galamb vagy, kinél szebbre és
Jobbra hiába várnék.
Zulejka vagy, mondd, — a nem ismerem
Föl benned Putifárnét.

XII.

Csak tőled kérek még bocsánatot,
Jó Putifár! oh, megbocsás;
En elbizottan nem vettelek;
Bölcsen! mutatja a tapasztalás.

Te som, — bár e pyrrhusi diadal
Nem első vereséged vala már, —
Nem nevetél! nevestünk most együtt,
Te irigylendő Putifár!

Hogy Putifárnának a József köpenyegé-nek kijut a cipős historiában a maguk részük, elihető. A cyclus vége egy maga érzetű, mily kúcsból ment az egész nóta:

Ezennek a fátylát kioltom
Képed előtt!
Közöntöm a szerelem napját,
A rám költő.

S ezennel, szép hölgy, emlékedre
Fátyolt vetek,
Fődjön engem felejtés s téged
Új köpenyeg!

Különben Bartókban nem otthonos lakó az ily „ördög”, s ha egyszer-egyszer Mephistó módra vigyorog, máskor kedveskedő tud enyelegni. A kinek bohókádó ötletekben telik kedve, éfé-le szellemi bonbont elegt találhat Bartóknál.

Még csak annyit, hogy a kötet kiállítás-a igen díszes, tartalmához méltónak mondhatnók, ha Bartók költeményei egyáltalán bókra szorú-l-nának. Olvasóinknak is csak azért nem ajánl-juk szokásos mód figyelmükbe e kötetet, mert legtehetősebb fiatal költőinknek már nevék is elég érdeket szokott kelteni.

résben Lánzi Gyula fut árad, addig a Három-székhöz tartozó részben Incze József helyett futnak táradnak.

A kormány párti képviselők nem igen házalnak, s őket inkább hivni kell programmozni, mire a nép sok helyt hajlandó is.

Legyen szabad egy pár sort közölnöm azon kortes dalokból, melyek Erdővidéken és a homorod mellett forognak, s melyeknek gyár-tására a székegy ember esze képességgel is, de hajlandósággal is bír.

Igy Erdővidéken:

Haragos a Vargyas vize,
Lánzos Gyula ne jöjj ide;
Létörök itt a kereked,
Nem terem itt votum neked.
Van fiatal Dánielünk;
Nem józavény; ő kell nekünk
Itt született, szeret minket
Éltessük mint követőnket

a homorod mellett:

Székegyek mi válasszuk meg követőnket
Dánielt
Idegenek nagy szavának nem adhatunk mi
hitelt.

Lánzi Gyula biz a hogy jött elmehet
Dániel lesz Homorodnál a követ.

Sajnáljuk, hogy gyengeségénél fogva nem közölhetjük az Erdővidék miklósvári kerület kortes dalát, melyet bizonyosan Kolozsvárról a központból bocsátottak ki, de annyit megjegyezhetünk rá, hogy mikor „Erdővidék összevált bokáját” akkor az egész tisztelt baloldal a tején tánczolat.

Igy történt e hó 19-én Vargyasán, hol a székegy választók összegyűlve hívták meg Dániel Gábort, hogy személtvámba lássák és hallják. Eleget tett kívánságunknak. Beszölt rögtönözve, de szívhöz szólna. A nép riadó éljen zében tört ki, s tolongva vették körül je-lőlőjüket mindenik egyenként akarván tisztoleg-ni neki.

Szebb jelenetet nem igen látunk, mint a milyen H. Almás községben is történt. Ide is maguk a választó székegyek hívták ifju jelöl-tűntek.

Az a fogadtatás, melyben ott Dániel Gábor reszesült meggyőzhető arról, hogy csakugyan „nem fajult el még a székegy vér, min-den kis cseppje drága gyöngyöt ér.

A mint halljuk Incze József baloldali jelölt ismét itt van Baróth és vidékén. Ma azonban más színbe kapja a kerületet mint mikor még ide haza vala. Maga Baróth egy része elpartolt, már pedig aztán egybőlten a votumok nem csurog-ni csak cseppeni fognak.

Hijába hirdeti az „ellenzék” tisztelt levele zője, hogy jelöljük megválasztatása bizonyos, mert dacára, hogy itt a kormány pártnak két, jelöltje van, még is egyre százat lehet tenni-hogy ez győz.

Mikorra e sorok nap világot látnak a küz-delem előtt leszünk, de annál hamarabb fog kö-vetkezni a nap, melyen, hogy ki rézezen lesz az igazság akkor fog meglátszani. r. l.

Ráczalmási kerület, E hó 12 dikén tartá a ráczalmási kerület volt orsz. képviselő Tassy Béla beszámolóját Perkátán, mint központban. A majdnem 1 órai beszéd alatt egy árva „éljen” sem hangzott föl.

Andrássy Manó gróf nyílt levelet in-tézett a rozsnyói kerület választóihoz, melyben indokolja azt, hogy miért fogadta el a jelöléséget. „Azért — ugymond — hogy itt látja az idejét az ipar és közgazdaság terén szerzett ta-pasztalatainak érvényesítésére. Ezután program-mjára, tér át. Minden képviselőjelöltől megkíván-ja — írja — hogy u. n.: programot is mond-jon választóinak. E programok rendszeren telve vannak nagy ígéretekkel, a miket elmondani könnyű dolog, beváltani azonban nehéz.

A nagybányai kerületben Stoll Ká-rolly ellenjelölt nélkül áll. — Tolnamegye sa-ka-si kerületében Kumerék Márton lépett föl-szabadelvű programmal.

Kaposvár, jun. 19. A kaposvári vá-lasztókerület szabadelvű párti jelöltje, gr. Zichy Ödön meg tartotta bevonulását Kaposvárra. Be-szédét zajos tetszésnyilatkozatokkal, viharos él-jenezéssel fogadták.

Zólyomban Thomka Gyula ügyvéd léptetett föl, báró Radvánszky Béla ellenében a jövő országgyűlésre képviselőjelöltnek, kor-mánypárti programmal.

Nagyváradon, a Bülsny-párt bomló-félben van. A mérsékelt ellenzékiek kiváltak. A szabadelvű párt, diadala tudatában, nyugodtan nézi a vergődést. A mérsékelt ellenzékiek jelölés mit se ront e pártion, mert a választók toteme-sen nagy többsége föltétlen híve Tisza Kál-mánnak.

Jászberényben, gróf Apponyi Albert, mérsékelt ellenzékiek képviselőjelölt, meg-tartotta programbeszédét. A hallgatóság él-jenezte.

Békéscsabán. Dr. Szeberényi Gusztáv szuperintendens meg tartotta beszámo-lóját, a jelen volt nagy számu választók lelkes éljenzései közt.

Baánban az eddigi szabadelvű képví-selő Andaházy Pál, a kerület nagyszámu választók előtt beszámoló beszédet tartván, nagy lelkesedéssel njolag jelöltül kiáltott ki.

Uj-Verbászon, Kármán Lajos, képví-selőjelölt beláthatlan néptömeg fogadta s este fáklays menettel tisztelte meg, mely alkalommal a határt nem ismerő lelkesedés impozans módon nyilatkozott.

Nagybánya. Junius 19-én Szathmár-megye Remete-mező községében 600 román vá-lasztó által tartott gyűlésen Szuhányi Ödön

kormánypárti jelöltetett ki képviselőül. — A krassói kerület képviselőjelöltjei Katoka Sándor, nagybányai szlogaíró legnagyobb lelke-sültséggel áltatott ki.

Misits János Temesvár városa volt képví-selője s jelenleg jelöltje e hó 19-én tartotta be-számoló és programbeszédét. Tartalmas és for-mát illetőleg is jeles beszéd volt ez, melyet a jelenvolt nagyszámu választók nagy lelkesedéssel és élénk tetszésnyilatkozatokkal fogadtak.

Szepesmegye iglői választó kerü-létében a szabadelvű párti Wieland Arthur megválasztása bizonyos.

A radmegye szent-annai kerületében a szabadelvű párti jelölt Bohus Zsigmond.

Sárosmegyében a bártfai kerületben Bornemisza Ádám, és a girálty kerületben Stankay László a kormánypárt jelöltjei.

Választási egy és más.

(Dr.) A ki látott egy érett sajtot, mikor csitromlevet facsartak róla, mely alatt a kuka-czok ugrálnak, pattognak erre-arra: egészen ha-sználó természetrajzi komikumokkal mulattat-ja magát naponta az „Ellenzék” hasábjain.

Az igazság józan argumentumai s a vá-lasztási campagne keserű tapasztalatai ésbontó hatást gyakorolnak az „Ellenzék” penésze-mbereire s mint csitromlé alatt a kukac sereg, eszeveszett tánczra kerekednek. Gondolkodó em-bernek kedélyes mulatságot nyújt egy ilyen la-pocsa, melyet három — nem jókedvéből tán-czoló — ember szerkeszt.

Avagy nem mulatságos-e, midőn ugrándó-collegánk kezébe veszi az osztó igazság mérő serpenyőjét s kinek-kinek kijuttatja hazafias érdemeinek osztalékát a szerint a mint vele tán-czol, avagy őt tánczoltatja.

Példának okáért Bokros Elek képviselő-jelöltnek „pofozódási törvényjavaslatot” tulajdo-nít, de a mérleg másik feléből kifeleli a „bo-tozási törvényjavaslatot”, melyet Bartha Miklós képviselőjelölt Rugonfalván nyújtott be a tisztelt háznak, egy jámbor székegy háta közepén; Szász Domokos ref. pap (szabadelvű párti levén) besározza palástját, ha ki merl nyilvánítani saját politikai meggyőződését, ellenben Tol-nay Lajos ref. pap (levén ő az erdélyrészi füg-getlenségi párt hiva) Váshelyről Kolozsra vándorútát tehet, pártja és a maga érdekében s megnyeri jutalmul — ha nem is a mandatumot, de mindenesetre a „magas miveltsgű, országos hírt, elsőrangú író és kitűnőség” pálmakoszoru-ját — az „Ellenzék” tánczoló mérlegében; Szász Béla, kolozsvári tanár, (levén szabadelvű párti) egy tanári kötelességeiről megelégedezett ember Kolozsvárrt, ellenben Kovács Albert posti tanár és Kovács Ödön nyenyedi tanár, (levén az „Ellenzék” tánczoló hívei) derék ha-zafiak és hiv munkások, akkor is, midőn szorgos diligencia derekán Mező-Bándon kocczintgatnak a fizetés-pótlékl szolgáló szélbali mandatum kihizelgése kedvéért. — Kondász Ferencz hivatalnok (levén szabadelvű párti) tekerőgő, a kire az előjáróság figyelmét föl kell hívni, ellenben Hory Béla, Ábrahám Antal hivatalnokokról s ezekhez hasonló más apró-szentekekről vagy nem szól az ének, vagy pedig csupa dicőstől zöngedelmekek hallunk; becsülte-s józan itéletű, nem szájkaszkodó, de annál jobb munkát végező iparosok, földművesek, polgárok — ha szabadelvű pártiak — megköszönhetik a saját törvénynek, melytől az „Ellenzék” függet-lenjei függnek egy kicsit, ha nem nevezik el őket tolvajoknak: ellenben ama szájas, dorbézoló és ordítózó embereknek, akik mester-ségüket félbehagyva, napestig politikáznak, a csapra vert hordó leve mellett és lopják a drága időt, mindegy szálág értelmes, jó-zan életű, szorgalmas emberek; bántja az „Ellenzék”et, ha a városi ügyekben olykor vitatkozó „Kelet” és „Magyar Polgár” az országos párt-politikában egymást föl nem találja, ellenben melyen hallgat az írás azokról a kedélyes enyelgésekről, a mik a kormánypárti „Magyar Polgár” Bartha Miklós és Hoitay Pál, valamint az ellenzékiek „Ellenzék” és ellenzékiek „Függetlenség” között nem is oly régen lefo-lytak; Jókainak közkézen forgó két beszéde „masz-lag” — ellenben Barcsay Domokos és Feren-czy Miklós „leírhatatlan” szónoklatai mind csupa bölcsesség mannája; egy választási röpirat (le-vén a szabadelvű párt szószólója) a „hazugság, szemtelen, alaváló” szép címeket érdemi ki, ellenben Weisz József, Náthán Salamon honbol-dogító prokátorok utólréhetetlen lelkesedés kü-zött hirdetik Jeruzsálem templomának újraépít-lését. S mindezeknek koronáján Tisza Kálmán nadragjának a bátul gombolásáról beszélnek azok a komoly, ismeretekben és ta-pasztalatokban megérett, a köz-munkában kifáradt férfiak, a kiket ugy hívnak, hogy — Bartha Miklós és Ugron Gábor; a kiket vezetéseké tön a székegy pucses, Dienst és Rüststov...

Ha az osztó-igazság mérlegét egy csitromlé alatt tánczoló sajt-kukac nyakába akasztának, épen ilyenképen billegne az ott is!

Tordáról azt kérdik tőlünk: igaz-e, hogy Ferenczy Miklós urnak, Tisza László szélbali ellenjelöltjének valami olyan ügye van a bírósá-g előtt, a miért valami más jár, mint a man-datum, s a miről jó hallgatni. Hát igaz biz' a, s a jó tordai polgárok pedig ügyeljenek, meg

ne rösteljék Ferenczy urra vesztegetett buzgó-ságukat.

Hogy az „Ellenzék”, ez a szénakazal, melyet innen onnan minden budapesti újságból találomra hánynak össze vasvillával, leezték mer nekünk adni tegnapi számában, mikép becsültük a polgárt és iparost; hogy az Ellenzék, melynek hazafiasága az előbök úzelmei ellen s a megtá-madott magyar állameszme egysége s fajunk ér-deke mellett akkor buzdult fel s akkor mert fel-szólalni, mikor pártjának úzelmeiről a „Kelet” lerántotta a leplet s mikor mi elmondtuk, mily haza árulás a mit elkövetnek nehány hitvány szavazatért; hogy az Ellenzék, mely a törvény-telenül felesigázott kolozsvári adókiróvás ellen s így hát a polgárság érdekében csak akkor tett szót, mikor már a „Kelet” elmondta kárhóztatását s megstúrgetta a tulbuzgolkodók megfékezését, (s mely zárjelben legyen mondva védelmére kelt aztán egy közönséges izgatónak, ki tréfát ütött a törvényes formákkal) hogy az „Ellenzék”, mely kilenez hónapi fenn állása, kilenez hónapi vajudása után egyetlen oly szót sem mondott az iparos osztály védel-mére, a mely azért mondatott volna, hogy se-gítség, terv, jótanács s ne pusztá izgatás-lyegen egy hatalmi törekvés érdekében, — hogy az „Ellenzék” mer tegnapi számában leez-két adni, miként beszéljünk iparosainkkal, mi-ként becsültük meg őket — hát azt csak eltit-júk. Megszoktuk az Ellenzéktől e méltatlan, alap-talan s kvalifikálatlan vádaskodásokat. A bot-rányból él az Ellenzék, mióta él, s ebbe hal bele.

Hogy kutyáknak nevez, csuszomászó álla-toknak, subvencziónlát inségeseknek, — az is hagyján. Senkitől sem lehet többet várni, mint a mennyinek kimondására miveltsege, s a meny-nyinek megtevésére erkölcsi tudása képesti.

De hogy a tegnapi „Csatározás” címűt válogatott gorombaságok tárházában a Bartha Miklós lapja, tanítsa politikai morálra pártunkat s fértaí felett, tevékenységük s elveik felett ugyan azon Bartha lapja mondjon itéletet, ki csak egy évvel ezelőtt is szolgája volt a kormánypárt egyik közlönyének s elveit nehány száz forint niatt változtatta igazhivő szélbali elvekké; ugyanazon Barthaé, ki, mikor belépett a szél-bali egyedül tüdvőzítő hitfelekezethez, saját vá-lásának egyik apostola Verhovay Gyula által ugy fogadtatott a „Függetlenség”-ben, hogy el-veit „udvarképessegre törekvő bartha-erkölcsi pártnak, de nem függetlenségi pártnak” nevezte, őt magát pedig „hétszilvafaját elvesztett, de az-ért hivatal után settenkedő gavalárnak, ki a szelet csapja, kutyabőrén veri a dobót s laza erkölcsi okán elvorító programot gyárt” — — hogy ugyane Bartha, ki hát sem a kormány-pártnak nem kellett, sem saját pártja által nem fogadtatott el, merje pártunkat politikai morálra tanítani s kit saját székegy választói pucsesos tüzelméiről elcsaptak s ki most nem átálja nevét Kolozsvárt mint képviselőjelölt forgalomba hozni — (bárha egy pár nap válassza el attól, hogy pucsesos pártjával együtt innen is elcsapják) az olyan dolog, melyet nem hagyhatunk felemli-tés nélkül.

A pártja nézve, mely megengedi, hogy firmája alatt hasonló úzelmek követessenek el, restelni való dolog volna biz ez! ha épen a tegnapi „csatározás”-ból nem látnók ki, hogy miképen akarja elhitetni a lap is, gazdája is a közönséggel most, hogy ő egyedüli barátja az iparosnak, ő az egyetlen igazi demokrata, az ő pártján becsültik meg az iparost — s csupa fak-ció, hitványság, mit a más pártion ellene elkö-vetnek

Népámtás bizony igen szeliden szólna es s lépre megy nem egy szegény iparos, kit huz az élet kereszte s ki könnyobbólást reményl a ha-zug profétáktól, kik ígérnek mindent, bárha ma-guk a mennyion vannak, siucsenes bár egy kér-désre nézve is ugyan egy véleményben s a leg-markosabb személyes politikát ütik, a mi csak tizhető.

Szerencse, hogy a lépremenők csak el-onyészó csekély szám s a holnaputáni nap elég közel van, hogy Kolozsvárt a szavazó urnánál komoly és megfontolásra méltó leezkét adjon a józan polgárság ezeknek a nagy száju haza-fiaknak.

BELFÖLD.

Nagyalak, 1881. jun. 10.

(Beszámolás és köszönet.)

A nagyalki ev. ref. egyház 1878-dik év nyarán szélvihar által összerongált tornyai fel-építése javára folyó hó 6-án Maros-Káptalanban tekintetes Molnár Pál ur kertjében tánczvigá-lom rendeztetett.

Különösen elismeréssel és köszönettel tar-tozunk tks Molnár Pál urnak, ki a vallás iránti buzgóságból, egyházunk iránti részvétből kerítje-nek a vigadó közönségnek átengedése mellett, még tetemes költséggel és intézkedő fáradság-gal is járult.

Kedves idő mellett szép számu közön-ségnek köszöni egyházunk előjárósága szives részvételét, képviselve is volt itt a férfi- és nő-nem tánczratermett szépsége és intelligentiája. Valamint anyagi, ugy szellemi sikere e

vigalomnak a várva várt eredményen föltli gytl-mölcsöt förtmett. — Bevételünk 120 frt 40 kr.

Felütlézetésekben adakoztak a következők:

M.-hercepi t. Kolumbán Ferencz ur 2 frt, t. Benkő László ur 1 frt, t. Gotz Zeigmond ur 1 frt, m.-sülyei t. Csia Jánosné 1 frt 50 „kr, t. Ambrus Sámuel ur 1 frt 50 kr, m.-csuesi t. Kő-vér Sándor ur 2 frt, t. Chililla István ur 1 frt, t. Nyitő József ur 1 frt, t. Gödri János ur 1 frt 50 kr, t. Orbai Józsefné 50 kr, t. idősb Benkő Elek ur 1 veder bort, tanfcllygelő méltóságos idősb Gáspár János ur 3 frt és 3 veder bort, mltas ifjabb Gáspár János ur 2 frt, t. ifjabb Benkő Elek ur 1 frt, t. Orbai Gyula ur 50 kr, t. államtanító Szabó Gyula ur 1 frt, m.-koppándi t. Benkő Károly ur 50 kr, t. Farkas Imre ur 1 frt 50 kr, t. Bernád Gábor ur 60 kr, m.-csesztvei Egy valaki 40 kr, t. Boér János ur 1 frt, t. Bágyi Ferencz ur 50 kr, t. Lukács Já-nos ur 1 frt, bazi, t. Rákosi József ur 50 kr, t. Fikker János ur 1 frt, t. Rákosi Gyula ur 50 kr, csekelati t. Szilágyi Leopold ur 1 frt, t. Balogh Jánosné 50 kr, t. Meleg Zeigmond ur 50 kr, mltas báró Kemény Géza ur 5 frt, t. Balogh Lajosné 50 kr, t. Molnár Lajos ur 1 frt, m.-ujvárt t. Kis István ur 1 frt, t. Tellmán Béni ur 1 frt, járásbíró tks Elekes Albert ur 1 frt, t. Körmöczy József ur 2 frt 50 kr, t. Salamon Jákob ur 2 frt, Sándor három báró testvérek 1 frt, felső-ujvári gróf Teleki Károly 1 frt, gróf Teleki Imre 1 frt, m. forrói t. Harmath Antal ur 1 frt, m.-ludasi postamester t. Bromm Tamás ur 1 frt, t. Pajor Tamás ur 1 frt, vajdaségi t. Balogh Géza ur 50 kr, sz. kocárdi t. Dózsa István ur 50 kr, ref. lelkesz t. Sükösd Ferencz ur 50 kr, felvinczi t. Bálinth József ur 50 kr, nagyalki t. Orbán Venczel ur 2 frt, t. Fikker Ferencz né 1 frt, t. Spitzer Venczel ur 30 kr, t. Spitzer Victor ur 41 kr, T. Bartha Lajos ur 1 frt, t. Erzsényes Juliánna kisasszony 1 frt, T. Erzsényes Lajosné 1 frt, T. Burdó Elek ur 40 kr, T. Sebesi Lenka kisasszony 1 frt, T. Se-besi György ur 1 frt, T. Sebesi Ferencz ur 50 kr, T. Türkös Ferencz ur 1 frt, T. Lszák Lajos-né 1 frt, T. Pap János ur 50 kr, T. Bartha Ár-pád 1 frt, lelkesz tiszteletes Papp Dávid ur 2 frt 40 kr, T. Gegő Károly ur 2 frt, T. Farkas Albert ur 1 frt, Sz. Földvár T. Gerendi László ur 40 kr. M. káptalan T. Molnár Pál ur 4 frt, T. Kereső Elek ur 50 kr,

Fogadják a nemes szívű adakozók, bér-ces kis hazánk e régiségeinek, a viharok daczá-ra ismét felépíthetéseire és isten dicsőítésére tett ajándékaikért az egyháznévben előleges köszö-netemet és az utókor hálás előismerését midőn tisztelettel vagyok

alázatos szolgájak
Fikker Károly,
egyházi jegyző.

Mikor Bartha bevonult Tordára.

Megtörtént! Mindenki várta, mindenki le-s-te! Ferenczy Barthaival és Bartha Ferenczyvel valóban bevonult Tordára.

Ilyen eseményt Torda nem látott még! Hogy ne, mikor Bartha jó Ferenczyvel és Fe-renczy Barthaival, a martyr és a jogbölcs; a jog-bölcs és a martyr; s a végén e kettőt mind csereberélhetjük, még se áll ki belőle egyéb, egy tisztességes fiaskónál.

Turban vagyunk. A Ferencziek öfészke — e fészekben Bartha a vendég. Délután 1 óra van és hozzá még vasárnap; gyönyörű szép idő, mintha a gondviselés is a viselősz balpártot tá-mogatná.

Tur, Komjátszeg boldog, boldogtalanja az udvar előtt áncsorog s tudni nem lehet a nap bevétől, vagy a pohár levétől olyan zörgős fej-bőlínsásokat tesznek, mint mikor a disznóutókban a magok megkötölődsnek s a rázásra zörgöni kezdenek.

Ez az „Ellenzék” szerint a turi, szindi, komjátszegi és járai választók voltak. Vasvillával tették őket székre. A menet megindult Turnak dőczögős fúttján. Sajnálkoz-tunk Bartha felett; mit is vétett ő Ferenczynek, hogy Ferenczy e publicum közé elegyített.

Fél három órakor a tordai „disz”-küldöt-tség Kopándnál találkozott e „né p p e l.” A disz-küldöttség meg volt töltve, a „nép” azonban nem, mert rokon figurákra akadtak. P. o. volt minden fogásu szabó-, szuster- és mézszárosina és legény, a kiket különben mi nagyon becsü-lünk, de még sem tartjuk őket legalább alkalm-as politikuskoknak a honhaza ügyei rendbesze-désére. Az „Ellenzék” szerint volt 83 banderila-ista, a mit tudósító a bankett után már 138 ra corrigált; mi azonban Szentkirályi halpárti hőstől tudtuk meg, hogy a banderialisták száma 63-at tett.

Mind lóra ült; ennek köszönhetette aztán a szélbál, hogy gyalogs csapat nem maradt, mert a többi elfért a 3 kocsin, a mit a banderialisták ugyan körülvettek volt.

„Torda,” de talán csak „Uj-Torda” városa szerzől Kállay pap fogadta, kinek homlokán ott voltak az izzadság-cseppek, és ezek nagy ma-gyarázatot adhatnak annak, a ki nem tudja, hogy Kállay uram ugyan szeretett volna itt is, ott is „Kállay-kettőst” játszani, de a hírek ugyan kurtára fogták és lett belőle ijedőben mérsé-kelt szélbál.

Hogy mit beszélt, ő sem tudja; az „El-lenzék” szeriuti „em elkedett hanguság” onnan magyarázható, hogy a kocsi vaslépőjé-re bágott fel és így Barthaék teje felett futott a hang; mire a Ferenczy „szokott szabatos előadás” a motyogással változott.

Igen kedves időtöltést nyújtott a pártatlan szemlélőnek e nyálaskodás.

A menet Tordára vonult. A virágzapor ha-lommal nőtte ki magát, a mennyiben két ablak

ból dobtak ki virágot, de zizestől, mert a cseléd épen friss vizet akart az edénybe töltöni; kap-kodtak is a hulladékokon. Két ablakból pedig valóban virágot is dobtak, de a figyelmetlenek, mikor leszálltak a kocsirol, a kocsiakra tették és a kocsi pedig bizony, mint szolgolgtatva vitto lovaspalotájába. A „h a l o m” tehát legalább il-letékelen helyre került.

Barthaék Czakó ur négyes fogatában vo-nultak.

Az a „kis érő intelligentia” pedig állott: Czakó László ügyvéd urból, a ki a ba-gattel törvényt mutogatta a népeknek. Hja, a ki oláh kábánoszt szí, semmiféle képét nem fizet s attól fél, hogy éhen hal meg, az méltán szél-bál; hiszen szegény — négyes fogatát is a vá-ras tartja kegyelemből.

Aztán Nagy Mihály és Nagy Imre (ez már két ügyvéd), nem tudom szeretik-e, ha egy-más mellé teszem. „B a g a t e i l l!” — ordítot-nak a nép közé. Hogy is hozta a törvényhozas e törvényt, milyen pompásan gondozták eddig is ők a népet.

Posonyi Antal sebész ur szintén ott volt, de csak abbeli boszuságában, mi az isten nyí-láért adtak neki a németek alatt érdemke-re sztet; — hiszen ő azt soha sem érdemelte meg — és igaza is van!

Ott volt még Ferenczy és Tolvaj körjeg-y-ző ur is, szemtől szembe demonstrálva, hogy Veres Dénes alispán a tisztviselőkre, hogy rá-íjesztett; — aztán nem volt senki, mert mon-dám, mind lóra ülének vala.

Igaz, a gyalogos dr. Ratiu János ügyvéd ur (mint ügyvéd) volt, a kiről azt mondják, hogy azzal biztatja Ferenczyt, hogy kiszáll a vidékre, s az oláh atyafiakat otthon maradásra készíti; a mit nem hiszek, mert Ratiu ur jól tudja a törvényt, hogy a magyar állam polgá-rai szabad jogaik gyakorlatától eltiltani sem-miféle szálkásírasu határozat alapján sem sza-bad, mert nagy baj leszen.

No, mert nagyon vágyik s mutatja magát, megemlítem Kosa urat is, a ki már nem ügy-véd s nem is lesz soha, mert örökös bojtságára van szánva — holmi kisebbszeri érettségi és jogi bizonyítványok teljes hiánya miatt. Külön-ben ő — nem szavazó létere is — gestál, a miről jó bizonyítványokkal pótolhatná a többiek hiányait.

„A gyűlésen legkevesebb 3 ezer ember vett részt” — mondja az Ellenzék. Igaz, ha minden fersüget felszámítunk s minden csece-mő a dajka ülén, minden inas, minden kapa-munkást, mert nálunk most a kapálás foly; minden haza került diákok és apró jogászt, s ezek között aztán Diogenes lámpással so tudott volna több szavazót 100-nál összekeresélni.

Az Ellenzék előre megjósolta, hogy mi e „h a z u g s a g o k a t” (ipsissima verba) fog-juk írni, — nem csodálkozom e jóstehetségén, a mivel bizonyára ezentul is birni fog; Tordán ugyanis a sok nagy füllu állatrol e betegség na-gyon ragadós.

„250 terítéktől körvacsora” — az Egyetér-tésnek 200-at táviratozott az Ellenzék a mi a szélbaliaknál a vacsora előtti és utáni állapotot jelent; hiában, több szem többet lát; — mi pedig ismét Szentkirályi és Pozsonyi uraméktól tudjuk, hogy 100 terítéktől diák-vacsora volt, 40 választóval.

„Beszélt Betegh, Bogdánffy és Amberboi.” Hisztük, mert hiszen Betegh, beteg lenne, ha nem beszélne ki magát; épen oda való nem reklá-máljuk. De már azt tudjuk, hogy Bogdánffy csak az apja nevében beszélhetett, mert tudva-lévség s e gyermek még mind 20 frt havi zseb-pénzt huz, 7 órán lut este nem lehet künn és egész befolyása még csak a zsebkendőjére ter-jed; a mit apja nagyobb olcsóság kedvéért Orellitől vásárolt a 27 kros bazárból. Amberboi pedig tudvalevő okoknál fogva a feleség nevé-ben beszél, miután történetesen, ugy áll a do-log, hogy az asszony az ur.

Különben Betegh Gyéresen fekszik, a két utóbbi kiskorúságunknál fogva nem szavazók, csak szavallók.

Ilyeneket akár 1000-et össze szedhet Tor-dán a 10,000 lakosból.

Ezeket jónak láttuk az Ellenzék rovására helyreigazítani s ugyan ekkor nem lehetem, hogy az Ellenzék ifáaszonyon elismerésemet ki ne fe-jezzem a mondatok oly ügyes összetétele miatt, mely szerint minden 20-ik mondatra esik egy-egy igazság, hogy hogy más lap egy esztendő-ben nem „t v e d” („nem mondjuk mint ő h a z u d i k”) annyit, mint az Ellenzék egyetlen szá-mának egyetlen cikkében. Egyébiránt ez pro-grammunk első §.

Egy ü g y v é d.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1881. junius 22.

Helyi hírek.

— Alkotmányos eszközök. A sza-badság nevében kiabáló párt két emissariusa: egy városi hi atalnok és egy lapszerkesztő Fe-lek községében a választókat avar rémitgeti, hogy agyonverik s betömlöczözik, ha a holnap-utáni városi képviselőválasztáson meg mernek jelenni. A becsületes románok feladata — mon-dák ők — a passivitas. Alkotmányos eszközök a szabadság nevében. És ők beszélnek pres-sioról!

— Korbuly Gergely családja követke-ző gyászjelentést adta ki: Vikol Anna, már öz. Korbuly Gergelyné; Korbuly Nina Lengyel Endréné, férje Lengyel Endre és gyermekei; Korbuly Irma öz. ifj. Taut-ter Ferencz; Korbuly Clementine, Csiki Lajosné, férje Csiki Lajos és gyermekei; Korbuly Ilka, Csiki Ferencz, férje Csiki Ferencz és gyermekei; ifjabb Korbuly Ger-gely, Korbuly József, Korbuly Etelka, Korbuly Kornélia és Kor-buly Erzs; továbbá Korbuly Bogdán, neje Bogdánfi Margit és gyermekei és Kor-buly Kristóf a maguk és a közelebbi távo-labbi rokonok nevében a legmélyebb fájdalom

érzetével tudatják, hogy a hiven szerető férj, az övéért önfeláldozásig odaadó apa, nagypapa, testvér és após, a lankadni nem tudó, páratlan buzgalmu polgár, Korbuly Gergely, a kolozsvári takarékpénztár részvénytársulat igazgatója, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara választmányának és a Kolozsvár sz. kir. város képviselő-testületének tagja, fáradhatlan munkás életének 69-ik, boldog házasságának 30-ik évében, folyó hó 20-dikán délután 4^{1/2} órakor, hosszúságú szenvedés után, jobb létre szenderült. Hült tetemei f. hó 22-én, d. n. 5 órakor fogtak belső monostorutcai saját házában a róm. káth. asszaszentegeház szertartása szerint beszenteltetni és a közös sírkertben az örök nyugalomnak átadott, halhatatlan lelkéért pedig a szentmise áldozatok f. hó 23-án, d. e. 10 órakor a kegyesrendiek helybeli templomában az egók Urának bemutatni, mely mindkét rendből végtesítve megadására minden barát és ismerő meghívatik. Aldás poraira! Kolozsvárt, 1881-ik június 20-án hó.

— **Értesítés.** Választmányunk folyó hó 19-én tartott gyűlésének határozataiból kifolyólag van szerencsénk a t. szülöket, gyámokat, mint általában az érdeklődő közönséget értesítenünk, hogy intéztünk zárvizsgálatot folyó hó 25-ikén és 27-ikén, mindkét napon d. n. 3 órakor kezdődőleg saját helyiségünkben (városi vigadó) fogadók megtartani a következőkben: 25-én (szombat) nagy- és kis-gordon, fuvóhangszerek és összhangzatlan oszályokból, 27-ikén (hétfő), hegedű, zongora és ének-oszályokból. Kolozsvárt, 1881. június 22-én. A „Kolozsvári zeneconservatorium” nevében: id. Bodor Pál, elnök, Magyaróssy Gyula titkár.

— **Kolozsvári kiállítások.** Az augusztus hónapában Debreczenben rendezendő iparkiallításra eddig 59-en jelentkeztek az iparos ifjak egyetlebén, az igazgató-választmányunk felkérésére. Ezek közül 16 önálló iparos, 38 segéd, 4 tanuló és egy nő, női házi-ipar czikkkel. Közzöljük az eddig jelentkezettek névsorát, hogy ezrel is hassunk a még ezután jelentkezni akarókra, Mert bár az eddigi szám is igen szép, mégis öhajtanók, ha Kolozsvár állásához, iparai számához és ipari előhaladottságához még méltóbban lenne a kiállításunk képviselve. I. Önálló iparosok: Szegedi József, gépész és barisnyakötő gyáros. Czerna István, szíjgyártó. Ácszmann Albert, timár. Matutecz József, cipész. Grebe Henrik, szabó. Bácsenczy József, órász. Bakó Ignátz, fodrász. Dubony János, kártyos. Knauer József, lakatos. Ferenczi Ignátz, cipész. Fischer Vilmos, porcellán-gyáros. Stemmel József. Demjén Ignác, lakatos. Zsolnai András, borbély. Szabó Sándor. György Mihály, fazakas. II. Segédok: Medvo Adolf, szabó. Beke Ferencz, szabó. Cziráky Ferencz, szabó. Schmalz Adolf, cipész. Dula M. Lajos, cipész. Zengerer Mihály, cipész. Koki János, szabó. Bihary Sándor szabó. Hegedűs Ferencz, cipész. Gulyás Imre, asztalos. Koler János és Lékmler József, kovács. Majláth Antal, cipész. Bees Gusztó, cipész. Horváth Boldizsár, asztalos. Barkoti Géza, lakatos. Fritz József, lakatos. Sisko-kovits István, lakatos. Józsa Benjamin, cipész. Sokander Károly, cipész. Albert Mózes, cipész. Czerhánek, cipész. Sterber József, cipész. Pórsusz Anton, cipész. Biró József, lakatos. Nádasdy Ödön, könyvkötő. Kopencz Károly, asztalos. Papp István, asztalos. Mészáros Zsigmond, csizmadi. Fiedler Károly, kőmetsző. Tornyai Miklós, Mamoczky Gyula, Mosolygó Lajos, asztalosok. Högél József, nűszabó. K. Kotay János, szabó. Hirschfeld Lajos, építész. Veress Gábor, fazakas. Csuta Gergely, lakatos. Brannay Jenő, asztalos. Kovács Vilmos, könyvkötő. Csikos Antal lakatos. IV. Női háziipar köréből: Somlyai Mihályné. Bejelentéseket csak június 1-ig fogad az iparos ifjak önk. és betegsegélyező egylete. A kiállítandó tárgyak pedig elküldése előtt pár napig az egylet helyiségébe közzemlére lesznek kitéve

— **Számi, Számi!** te nem tudád mit cselekszel! Benigni Sámuel kétségteletlenül igen derék iparos. Érti a mesterséget s tudása, munkája után jólére is tett szert. Minden értelmes ember elismeréssel szól róla ezért. Rendkívüli idők jönek azonban. Olyan existenciák, kik igen jó előtánczosoknak s türethető tárczairóknak képezték ki magukat — beállanak politikai vezéreknek. Sámuel tanult a példán. Miért volna ő rosszabb legény, mint más? s ott hagyja a maga mesterségét — beáll szónoknak — s nincs egy értelmes ember, ki megdicsérje ezért! A törökfőben szélbéli dikeket tart. Mi ezáltalunk egyet-mást ékes szónoklatból — s az Ellenék tegnap felmarkol egy csomó rothadást és sárt és felénk precselt vele. Hát érdemelte ezt Számi? hát kellett neki ez a védelem?... Nem e rovatba tartozik, hogy az Ellenék piszkolódásaira itt adjuk meg az érdemleges feleletet, — de egyet-mást e helyen is meg kell jegyeznünk. Nevezetesen azt, hogy mi Benignit igen derék iparosnak tartjuk, jó mészáros mesternek, de nem politikai mesternek, s főképp pedig igen rossz szónoknak. Másodszor, hogy elhisszük az Ellenéknek, hogy Számi a marhavivitelhez és behozatalhoz igen jól ért, — de nem hisszük el, hogy együtt jól értsen egy ide behozandó s egy innen kivendő szélbéli képviselő kérdéséhez. (Még sem ugyan egy tudást szükségelvén e két dolog). Harmadszor állítjuk, hogy Számi vadakat beszélt a törökfőben s állítjuk, hogy e rossz lépezzel az általt csábítatott, mert látja mikép csínál a tisztelt kolozsvári szélbalm mindenki olyant, a mihez nem ért: újságot a kocsisok és kanászok; vezérli politikát toaistírozásra s szép-

tevésre képesített urfiak; s demokraciát azok, kiknek csak akkor ember a polgár s az iparos (mások szóra nem utó) „paraszt” (a neve) mikor szükségük van rá, szavazatára, munkájára. Számi nem hibás. Sejnáljuk, hogy olyan kompániába keveredett.

— **A nyomdászok** segély-egylettük alapítókéjének gyarapítására f. hó 26-án rendezendő nyári táncvizigalmára a meghívók szét lettek küldve. Kik meghívóikat meg nem kapták s arra igényt tartanak, szíveskedjenek, az ev. ref. nyomdában — Belfarkas-utca 20. sz. a. kitett ivre neveiket följegyezni. A rendező bizottság.

— **Májális.** A kolozsvári kereskedői kóroda és segélyző egylet a kedvezőtlen időjárás miatt útnapjáról elhalasztatott nyári táncvizigalmát f. évi június 25-én, szombaton, fogja a lövölde helyiségében megtartani. Esős idő esetén a táncvizigalom a lövölde természetben lesz. Miről a n. é. közönséget tiszteltetlét értesíti a rendezőség.

— **A m. állam vasut** helybeli főmunkáltyének munkásai által vasárnap tartott májális alkalmával felfűsztek: Klement Antal 50 kr., Dr. Bartha 1 frt, Nedoroszták 1 frt, Snelka Lajos 1 frt, Bogoy István 2 frt, Herczeg Nándor 1 frt, Gajdusok Zsigmond 4 frt és 1 darab 10 frankos arany. Sopp Nándor 1 frt, Veszter Sámuel 3 frt, Lupinyi József 1 frt, Sz. L. 3 frt, Hutilesz Károly 8 frt, N. N. 50 kr., N. N. 1. oszt. túzóltó parancsnok 1 frt, Sz. M. 2 forint. Beningi Sámuel 4 frt, Florián Antal 1 frt. Összesen 36 frt és 1 db 10 frankos arany. Fogadják a nemesszivil adakozók, a jótékony cél iránti tekintetből hálás köszönetünket. Kolozsvár, 1881. június 21-én. A rendező bizottság.

— **Az argumentumok**, melyekkel az „Ellenzék” hatni akar Kolozsvár polgárságára, bizonyítják, mennyire becsüli épen a párt egyik jelöltje a polgárság értelmi állapotát, s mily elemekre támaszkodik. Mivel emberrel ugyanis más nyelven beszélnek, mint a hogy az „Ellenzék” magyarázza tegnapi csatározásaiban hívének, hogy mily gonosz egy párt ez a szabadelvű párt. Alkalmat vesszünk azon 12 sorból, mely a szabadelvű párt egyik röpiratáról szól, egy kis szemelvényt nyújtani. „A röpirat arczátlan s a vakmőr hazugságoknak, megbolondításnak lelkiismeretlen kufárságnak diszpeldánya. Berezcs irta, s alávalóan védelmezi, Tiszát!” Szemtelen az író, s a mit mond az gyáva lánczolata a hazugságoknak. Hol a kormány moosfos pénze nem használ, ezzel akarják a becsületes lelket megmérgezni”. Mindez áll 12 sorban (2-col. 2-hasáb 15 sorból lefelé), s oly kínzóse ez a magyar zsurnalistikának melyért, ha az illeték nem teszik másnak kell pirulnia. Az „Ellenzék” pedig, mely azt hiszi, hogy ilyen argumentumok is hatnak Kolozsvárt, nem ismervén Kolozsvárt) keservesen fogja holnapután tapasztalni mennyire elszámította magát.

— **Időjárás.** Európában a depressió (757—759) a kontinens nyugati felében, a nagy légnyomás (765) annak keleti részében van. Németországban délnyugati méréseket szeleknél az idő változó felhőzött meleg, helyi, esőkkel. Hazánkban: Részben északi részben nyugati és délkeleti és méréseket szelek mellett a hőmérséklet valamint a légnyomás is főlebb szálltak. Az idő részben felhős, boros, részben derült. Több helyi esők voltak: égháborúval (zivatar) Késmárkon, Orsován, és Nagyváradon voltak. Kilátás a jövő időre: Hazánkban többnyire napos, meleg szárazabb nappalokra borultabb ejjelek várhatók helyenkint záporokkal és égháborukkal.

Hazai hírek.

— **Károly Lajos** főherceg magyar birtokos lesz. A király öccse, Károly Lajos főherceg, megbízott egy magyar főurat, a ki a gazdaszat terén is tekintély, hogy vásároljon számára a regényes fekvésű dunántúli megyék valamelyikében terjedelmesebb földbirtokot. A főherceg csupán azt kötötte ki, hogy mielőtt az alkumegkötetnék, a vidéket, hol a birtok fekszik, személyesen megtekintesse.

— **Kiss József költeményei** — mint értesítünk a disznú kiállítására igényelt hozszabb idő — miatt — csak ősszel fognak kiadattni és szétküldetni. A kötetben a Franklin-társulat mtintézetében már april óta dolgoznak. Valódi amateur-kiadás lesz. A franciaia Lemerreféle diszkidásokok hű mása, mely a nálunk is dírtatos négysszög formáktól lényegesen eltű. Tudunkkal ily alakban s hasonló kiadásban magyar könnyv eddig még nem jelent.

— **Hóesés Juniushan.** Ungban és Beregben a mult héten több nap nagy hóesés volt. Igy Haszárban e hó 11-én este 10—11 óra közt anyyi hó esett, hogy a földet egészen elbortá Berezán és sídékén kedden és szerdán salóságos téli napok voltak; erősen havazott s a levegő annyira lehült, hogy a szobákban fűteni kellett.

— **Vas megyében** Muraszombaton és Zalamegyében Alsó-Lendvén postával egyesített új m. kir. államtávirda-állomások korlátolt napi szolgálattal nyitattak meg, miről a közmunka és közlekedési ministorium értesíti a közönséget.

— **A magyar** tudományos akadémia III. (math. és természettudományi) osztálya tegnap délután 5 órakor tartotta a szünidő előtt utolsó ülését, Krusper István kor elnöklete alatt. Első sorban két megválasztott lev. tag foglalt széket: dr. Horváth Géza a rovarok dimorfizmusáról szözlött, melyeknél ezen természetzi jelen-ség leggyakoribb, sokoldalú és „nagyfontosságú, ismertette a ketalakuság különböző neveit, u. m. ivari, oszói, tápszerbeli, évszaki és társadal-

mi dimorfizmusokat, ezek lényegét, jelentőségét, az okokat, melyek azt létrehozzák s végül az irányt nyomozza, melyet e rovarok a dimorfizmus egyes eseteiben a fajváltozás terén követni látszanak. Előadását különösen a térléptűek rendjéből vett példakkal illusztrálta. — Kápolnai Pauer István őrnagy a hadtudomány köréből választotta székfoglalóját és pedig annak viszonyát a többi tudományokhoz tárgyalta. — Fejtegetése a körül forgott; vajjon a hadtudomány a matematikai és természettudományok, avagy pedig a társadalmi, történelmi tudományok körébe tartozik-e? s azon eredményre jut, hogy habár emberek, fegyverek, közlekedési eszközök stb., állatok, a földfelület és az ezen készített erődítések, az éghajlat és meteorológiai viszonyok tényezőit képezik a hadi eseményeknek, mégis azok eredményére az emberi akarat és ösztön gyakorol döntő befolyást s így az a társadalmi, történelmi tudományokkal szorosabb összefüggésben áll, mint a matematikai és természettudományiakkal. — Utána Schuller Ála-jos I. tag a viz képződési melegéről, a köztött meleg felszabadulásáról, az olvasztó vagyis halmozatváltoztató és hőfokemelő meleg viszonyairól értekezett. — Jendrassil Dezső r. t. az egyemi phisologia intézetből adott elő kisebb közleményeket s végül Szily Kálmán r. tag bemutatja Hermann Emil selmezi akadémiai tanuát értekezését a de Saint-Venant-féle feladat teljes megoldásáról. Ezzel az ülés véget ért.

Vegyes hírek.

— **A korinthusi földszoros.** Mint már említettük. Tűrtábornok engedélyt nyert a korinthusi földszoros átmészésére. E vállalatnak messze visszaterjedő története van. A laertes Diogenes szerint Beriandernek Korinthus zsarnokának már a Krisztus előtti 625. évben számdéka volt a földszorost átvágnatni. Strabo beszéli, hogy Demetrius Polyorketes már dolgozott is ki erre tervet. Erről azonban csakhamar lemondott, mert a mérnökök elmondták neki, hogy a korinthusi öböl vízei magasabban állanak mint a Saloniki öböléi, s így Aeginát a viz elöntene! Dio Cassius, Svetonius és Plutarchus azt állítják, hogy Julius Caesar Anienos mérnököt megbízta a korinthusi földszoros átvágásával. Caligula állítólag már előmunkálatokat is tétetett e célra, sőt Neró már a munkálatokat is megkezdette. 6000 zsidó rabszolgát használt erre, és a börtönökben levő gonosztevőket. A munkálatok meglehetősen előre haladtak, úgy hogy azok nyomait még ma is láthatni. A galliai lázadás szakította félbe a munkát. Herodes Atticus, ki Athenaeon és Görögországban bőkezűleg nagy munkálatokat hajtatott végre, szintén tervezte az istmus átmészését, de ettől aztán ellátozt egy gondolkozván, hogy a mi Neronek nem sikerült, egy magánembernek még kevésbé sikerülhet.

— **Egy apró** nevezetesség halálát jelen-tik az amerikai lapok. Nutt George Washington „generális”, a 37 éves és 3 láb hosszú térfüri halt meg a napokban New-Yorkban, Brightkörban. A kis emberke megható szerelmi történetet élt át. Barnum Tom Poncezal együtt utogatta őt a világ minden fővárosában s a siker öröme volt. Nutt impressariójától 30,000 dollár jutalékot kapott s az több mint tízezeret keresett. Királyok és királynéok térdeltek le a földre, hogy a kedves liliputiakat jobban szemlélnessék; Viktória királynő udvaránál hosszú időn át ünnepelt vendégek voltak. Ajándékokkal gazdagdon megterhelve Nutt hazatért, de egy gond bántotta a szívét. Szerelmes lett Warren Louisa törpe kisasszonyba s Tom Ponce versenyára volt. S a ravasz Tom Ponce olyan örögi eszközt gondolt ki, hogy övé lett a győzelem. Barnumhoz fordult, s kérte, legyen segítségére; viszont ő kötelezte magát, hogy lakodalmára magas díjak mellett bebecsátja a publikumot még pedig Barnum javára. Ez hatott. A kérő Louisa kisasszonyt oly ügyesen körülfogta, hogy az rögtön „igen”-t mondott. A lakodalmat Amerika minden városában kihirdették, egy millió ember nézte meg s magasra szabott külön díjért egy pillantást lehetett vetni az új pár házasságába is. Az elhagyott Nutt Washington pedig vigasztalatlan volt, s csak két év előtt vette el Elstone Liliont, egy kaliforniai szép nagy asszonyt, a ki megindító gondossággal ápolta egész haláláig.

— **Alagut** Franciaország és Anglia között. Az angol délkeleti vasut részvényeseinek gyűlésén Sir Edward Walkin elnök jelentést tett azon kísérletekről, melyek a Dover és Calais között építendő alagut ügyében tetteket. — Azt mondá többek között, hogy bebizonyult, mikép van a csatorna alatt oly réteg, melyen át a viz nem hathat. — A jelenlegi, még tökéletlen gépezetek mellett is évenként két mérföldnyi hozszuságú alagut lehetne elkészíteni. — Az adott viszonyok között, ha a munka mindkét részről foganatba vétetnék, öt év alatt elkészíthetné az alagut.

— **Vilmos** kívánsága. A német császár előtt valaki nagyon dicsért egy tollat, melynek az a nagy előnye van, hogy nem kell tintába mártogatni, mert benne van a tinta s lassan folydogál hegyére. A császár erre megjegyzé: „Oly tollat szeretnék, mely mindig jót és igazat írjon, hazugságot soha. És kívánám, hogy ez a toll az újságíróké legyen.”

A „Kelet” magántáviratai.

(Magyar távirati iroda.)

Berlin, június 21. Az augsburgi „Postzeitung” közli Bismarck herczeg levelét, melyet válaszul a grosswaldstädti parasztygyűlés helyeslő táviratára Odenwald Péter grosswaldstädti polgárhoz intézett: „Fogadja lekötélőző köszönetemet az alsó-frank paraszt egyesületnek a táviró útján kifejezett helyesléseért. Közös közgazdasági programmunk végrehajtása lényegesen azon támogatástól függ, melyben a földmivelő lakosság fogja részesíteni. E lakosság Németország többségét képezve, elég erős, hogy törvény útján biztosítva saját és az egész nemzet érdekeit, ha a választásokkal egyesülni és a termelő ipar képviselőivel abban az igyekezetben tömörülni fog, hogy csakis olyan képviselőket válasszon, kik elvannak határozva arra, hogy német munkát és a német termést fejleszteni, előmozdítani és közvetlen az állami és községi terhek lesszállítása által könnyítésekben részesíteni fogják.”

Páris, június 21. A „Journal des Debats” még nem állapíthatja meg, kire hárulnak a felelősség a Marseilleban előfordult eseményekért. Csodálkozását fejezi ki, hogy a hatóság nem fogassa el azokat a suhanczokat, kik az olasz alattvalókat bántalmazták. Igazságtalan volna a marseillei lakosság többségét hallgatag bínrészességgel vádolni.

London, június 21. A képviselőházban Stanhope kérdi: vajjon a kormány figyelmeztette-e az egyesült államokat, hogy a féniek szervezkedése Amerikában az erőszakoskodásoknak Angolországban való elkövetését tűzte ki célul? Gladstone kijelenti: „Tudomásunk van a sajtóban megjelent igazoló cikkekről, melyeknek céljuk, hogy igaztá célokra pénzt gyűjtsenek. Az illető hirlapok említést tesznek a főbujtatókról is. A kormány szemben e rendkívüli dolgokkal, kötelességének ismerte, hogy az Egyesült Államokat figyelmeztesse az üzemekre.”

Dilke Laboucherenek Bulgáriára vonatkozó kérdésére kijelenti, hogy a kormánynak nincs tudomása, miszerint idegen beavatkozás van tervezve, ha Bulgária fejedelmének javaslatát el nem fogadná az ország többsége. Gladstone sürgőnyt kapott Zankovtól és még három volt minisztértől, s ezek az angol nemzeti segélyért kéri. Az angol kormányelnök válaszolta, hogy a Bulgáriában legutóbb végbement események folyvást élénken érdeklik Angolországot, nem volna előnyös, ha hivatalos levélváltás mellett személyes eszmecsere folynék.

Marseille, június 21. Este 11 órakor a város több részébe katonaságot helyeztek, az utcaiz közlekedést eltöltötték, mely intézkedések nagy hatást gyakoroltak a lakosságra. Este csoportosulások történtek, nagyobbára kíváncsi egyének voltak, kik rövid idő múlva ismét szétoszlottak. A tegnapi nap folyamában négy sebesültet szállítottak kórházba. Eddig egészben 200 embert fogtak el.

Filippopol, június 21. Csirpában, Haskiojben, Karabádban, Karalikban és Szlivnóban tegnapelőtt meetingek voltak. Az intézők buzdították a bolgárokat, hogy ragaszkodjanak az alkotmányhoz.

Marseille, június 21. Tegnap öt francia munkásból álló bizottság, köztük a „Julien” bőrgyár munkavezetője, fölszólítást tett közzé, követelve az olasz munkások elbocsátását, különben másnap 600 munkás meg fogja akadályozni az olaszokat, hogy munkát folytassanak. E rendszabályt syndikatusi kamarák határozták. A rendőrség intézkedéseket tett. A városban nagy izgatottság uralkodik.

Konstantinápoly, június 21. Biztosnak mondják, hogy június 25 én fogja a törvényszék az Abdul Aziz szultán gyilkosai ellen megindított pert tárgyalni. Az államügyészesség Midhat pasa, Mehmet Rusdi, Mahmud Damat és Nouri Damad ellen büntetésül degradálást és sánczfogságot fog indítványozni. Midhat büntetése valószínűleg 12 évi sánczfogságra fog terjedni. Fakni bejt, Abdul Aziz szultán kamarását örökös kényszer-munkára — ha nem halálra — fogják ítélni. Azt a két embert, kik a gyilkosságot elkövették, halálra ítélik.

Bukarest, június 21. A király elfogadta a kabinet lemondását.

Budapest, június 6. A mai lapok közlik Kossuth Lajos levelét Helffyhez, melyben Jókai illefalvi beszéde ellen élesen kikel.

Pétórvár, jun. 6. Tekincoz küldött-ség a legnagyobb tisztetben részestül

az udvarnál. A tagok a cserkesz egyenruhát és a csár istállójából egy-egy lovat kaptak ajándékol.

Lemberg, jun. 6. Ismeretlen tettesek mérgezett cukorkákat szét az utcákon, melyektől több zsidó gyermek megbetegedett. A stanislau kath. pap mérgezett citromokat kapott.

Kiev, jun. 6. Az ügyvédek gyűléseleg roszalták kartársaik eljárását, kik az üldözött zsidók ügyvédeit léptek fel.

Bécs, jun. 6. Koburg herczeg állapota délután súlyosbodott.

Páris, június 22. A külügyminiszter körjegyzékében kimutatja, hogy Franciaország politikája montenegroi, görög és tuniszi kérdésekben a béke fentartását célozta, bár becsülete vagy védelme kérdésben kész fegyverhez fogni. Béke fentartása a célja; a háboru bármily igazságos legyen is, csak végeszköz. Tunis ellen háborut inditni nem volt szándéka csak a rablókát fékezte. A bej belátta s aláírta a szerződést, mely országa javára jót eredményez. Franciaország kötelességét teljesítvén elősegíti Tunis szervezkedését.

Grevy fogadta Mustafa tunisi minisztert, ki kijelenti, hogy Tunist barátság fűzi Franciaországhoz. Grevy biztosítja a minisztert, hogy hódítási törekvések egyáltalában nem vezették Franciaországot. A miniszter átnyújtá a bej levelét és az Áhib rendjelt.

Marseille, június 22. A rendre helyre állt. Syndicatusi kamarák tiltakoznak társadalmi rendet felforgató cselekmények ellen.

Berlin, június 22. A német és olasz kormány közt 1865-ben kötött kereskedelmi szerződés és 1867-diki hajózási egyesség 1881 végéig érvényben marad.

Madrid, június 22. A kormány „Alcánte” gőzöst Oránba küldte a spanyol alattvalók védelmére, remélvén, hogy a francia kormány megfenyít azokat, kik a spanyolokon gyilkosságot követtek el.

Pétórvár, június 22. A hivatalos lap czáfolja magas rangu tisztviselők köréről hirtelt változásokat.

Bukarest, június 22. Az ujcabinet megalakult elnök: Bratianu Ivan, pénz és hadügy, Rosetti belügy, Statiesku külügy, Ferichidi igazságügy, Dobija közmunka, Urechia közoktatás ügyér lett.

Bécs, június 22. A mai orvosi jelentés szerint Koburg Ágost herczeg állapota a mult éjjel folyamában nem fordult rosszabbra, de gyengesége még mindig aggasztó, s a lélegzés is igen nehéz.

Páris, június 22. A képviselőház befojezván a költségvetés általános tárgyalását, megkezdette a részletes vitát és abban 355 szavazattal 15 ellenében elvetette Lenglé indítványát, mely 5 százalékos járadék convertálására vonatkozik.

Oránból jelentik, hogy Buamena folytatja menekülését dél irányában. A csapatok parancsot kaptak, hogy hagyják abba az üldözést. Az alfa-malmok kifosztása alkalmával megölték és megebeestülék száma nem haladja tul a 80-at. A kör 600-ára frankra rug.

Marseille, jun. 22. A fenyítő törvény. sák három marseillei az olaszok bántalmazása végett 2—4 hóig terjedő fogságra ítélt el. A városban uralkodó állapot kielégítő, a csapatok a főtereket, megszállva tartják; Syndikatusi kamarák 64 küldötte felhívták intézett az összes nemzetek szociálistáihoz, roszálja az erőszakoskodást és kijelenti, hogy a főbujtatók nem a munkások köréből valók, a felhívás kéri a vizsgálat megindítását és felhívja a munkásokat, hogy nyugodtan viseljék magokat.

Lissabon jun. 22 Comercio hirlap pártolja a németországban lakó és Portugálból származó zsidók hazahíráását.

Konstantinápoly, jun. 22. Montholon, válaszul a porta köriratára melyel az idegen postahivatalok eloszlatását követeli, megczáfolja a közrendre és közbiztonságra vonatkozó aggal-yokat és téveseknek nyilvánítja a felosztás mellett felhozott okokat; közölni fogja ugyan a porta ohaját a franciaia kormányval, de különösen a helyi porta önkényes megszüntetése után el nem fogadhatónak tástja kívánsatát, a többi nagy követ hasonlóan értelemben fog a főnnebbi köriratra hasonlólni.

Zágráb, jun. 22. Az országgyűlés újabb kilátások szerint tovább fog tartatni, mint eredetileg tervbe vétetett. Zárt értekezleten allatároztatt a választási novella, „tárgyalása, mely oestre az ellenék erős támogatásra készül, hasonlóképp kemény ellenállást fog kifejezni az ellenék a fumei kérdésben is, mely ügy tegnap a kormányfői körben tárgyalott.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

BÉKÉSY KÁROLY.

BAK LAJOS

műasztalos

KOLOZSVÁRTT

gépekkel berendezett gyárában mindennemű

BUTOROKAT,

BOLTI és TEMPLOMI

berendezéseket,

építési asztalos munkákat

készít, s az építések alkalmából ajánlja gőzzel kiszáritott nagy mennyiségben

készletben levő

KOCSKAPADLÓIT.

Amerikai tölgy parquette egy □ öl 7 frt.

Koczkás parquette egy □ öl 12 frt.

Ugyan ő nála kaphatók kiszáritott tölgy, bükk, juhar, hárs, dió, köris s másnemű fák jutányos árban.

Megrendeléseket vidékre is a legnagyobb pontossággal teljesít. (240) 16-100

A deési kiállítási érem.

Figyelemreméltó!

A sz. fehérvári kiállítási érem.

Feketeerdői üveggyár

erdélyi főraktára Kolozsvártt

Hunwald Lipótnál

tart folytonosan nagy raktárt mindennemű közönséges fuvott-ugy a legfinomabb, külföldi gyárakkal versenyképes kristály metszett üveget, rosólia-, sör- és borivó garnitúrákat

gyógyszertári újabb mintájú üvegeket

ajánlja továbbá:

kül. és belföldi közönséges

valamint

belgiai Solintábláit

hazai és csehországi porcellán és kőedényt,

bécsi lámpa nagyraktár.

Tükröket, arany és diszes fa-keretben.

Első kolozsvári

üvegmetező műhely,

ablak üvegezési munkák vállaltatnak, vidéken és helyt:

Hunwald Lipót,

44-52

(279)

B.-Magyar-utca 4. sz.

Első és legnagyobb butor raktár

DUHONY JÁNOS-nál

Kolozsvártt, a Redoutte (vigadó) épületében.

Kolozsvári butor gyártmányainak és minden ezen szakmába vágó cikkeinek nagy raktára.

Főraktára nádfontu fa- és vaskeretű butoroknak.

Dus választék Paszomány munkákban, vég vagy meter számára.

Különböző nagyságu lőszőr madrácz és szőnyegek választékos raktára.

Van szerencsém a n. érd. közönség figyelmébe ajánlani, miszerint raktáromban mindennemű asztalos, esztergályos és kárpitos munkák francia divatlapok mintája szerint készletben találhatók és megrendelhetők; minden szakmába vágó megrendeléseket felelősség mellett elvállalok, úgy szintén csak butorokat átalakítok.

Mindenféle álló, függő és asztali tükrök, butorkelmék, ágy- és asztalterítőkölől a legelső gyárakból dus raktárom van.

Elvállalok

minden rangú menyasszonyi butor kelengyezéseket, irodai berendezéseket és végül butor himzéseket a legjutányosabb árakban felelősség mellett.

Ugy helyi mint vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Midőn ezen nagy raktáram egyes kiválóbb cikkei a n. érd. közönségnek felsorolom, teljes tisztelettel kérem az eddigi éveken át engem megtisztelő bizalmokra ezentul is érdemesíteni

Kiváló tisztelettel

Duhony János.

(436)

67-100

INGYEN
20 frt bevásárlás után
egy 1 frt 2 kros
legyező.

50% olcsóbban mint bárhol!!!

Csaknem INGYENI végeledás.

A CONCURRENCIA következménye mindig **FELTÜNŐ OLCSÓSÁGRA** akad. Külföldi és bécsi útazásomból vizs-
szatértem, legfőbb kötelességemnek tartom helybeli és vidéki igen becses vevőimnek tudomására juttatni, hogy bevásárlásom
VARENSDORFBAN oly szerencsésen sikerült volt, hogy ott egyik a legelőkelőbb gyárosnál hirnevezetes nevem a **Prófétához**
annyira megtetszett, hogy képessé tett a világ minden része kereskedőivel versenyezni, hogy a nagyérdemű közönség e bámu-
landó olcsóságoiktól megőződjék, az alatt megnevezett jegyzéket saját érdekükben egészen keresztül olvasni, kére egyszer-
mind magyar- és erdélyországi, úgy boszniai igen tisztelt vevőimet, hogy e vállalatomnál segédkezet szíves párt-
fogása által nyújtani szíveskedjék, mert e nagyszerű gyári végeledásba azt akarom, hogy minden tisztelt vevőm részestiljön.
Melyek után maradok kitünő tisztelettel

EIBISCH R.,

vászón- és napernyő-raktára

a „PRÓFÉTÁHOZ“

Székesfehérvárott, palotaikapu-utca.

Első feltűnő árjegyzék női divat-ruhakelmékből.		
	Ezelőtt	Most.
5000 r. legújabb divatu Suanetta schottisch kelme	—34	—14
3500 r. Marsales kelme minden szinben	—58	—24
3500 r. legújabb divatu tiszta szőr milflör	—75	—33

Második feltűnő olcsó árjegyzék cretonokból és sefir-oxfortokból.		
	Ezelőtt	Most.
4000 r. legújabb divatu és legjobb mosó francia creton	—35	—15
3500 r. legfinomabb satén creton	—45	—20
2500 r. philadelphiai satén de mil- flör	—85	—27
4200 r. Mozambik Barresk minden szinben	—65	—25
2300 r. valódi angol oxfort	—34	—15
3000 r. legfinomabb sefir	—55	—24

Harmadik bámulandó olcsó árjegyzék kanavász és gyolcsokból.		
	Ezelőtt	Most.
1 vég 30 r. 1/4 varensdorfi kanavász	6.50	2.85
1 vég 30 r. 1/4 legnehezebb való- di rumburger kanavász	11.50	6.95
1 vég 30 r. 1/4 varensdorfi kitűnő pamutgyolcs	6.85	3.85
1 vég 30 r. 1/4 kitűnő tiszta fehér czénagyolcs	7.50	4.35
1 vég 32 r. 1/4 valódi sziléziai gyolcs	11.85	5.85
1 vég 30 r. 1/4 valódi creas vászon	13.60	5.95
1 vég 30 r. 1/4 val. Regenhart-féle creas	17.50	7.95
1 vég 30 r. 1/4 valódi creas vászon	19.50	9.95

Első leltári kivonat chiffonokból és fehér csinvatból.		
	Ezelőtt	Most.
1 v. 30 r. 1/4 P. chiffon	11.85	5.85
1 v. 30 r. 1/4 dupla R. chiffon	13.85	6.85
1 v. 30 r. 1/4 valódi rumburgi chiffon	21.50	8.85
1 v. 30 r. 1/4 kitűnő csinvat ágy- huzatnak	14.85	6.85
1 v. 30 r. 1/4 fehér csinvat (grádlí)	14.50	7.50
1 v. 30 r. 1/4 egészen nehéz Molli- no Angin	14.50	7.35

Egészen leszállított árjegyzék !!asztalneműekből!!		
	Ezelőtt	Most
1 db. 1/4 színes morva abrosz	1.20	55
1 db. 1/4 valódi színes rumburgi abrosz	2.80	1.20

1 db. 1/4 valódi színes rumburger abrosz	3.80	1.80
1 db. 1/4 valódi rumburgi színes abrosz	6.50	2.95

Következnek a fehérek.		
	Helyett	Csak
1 db 1/4 fehér rumburger abrosz	2.40	0.95
1 db 1/4 fehér rumburger abrosz	2.90	1.50
1 db 1/4 fehér rumburger abrosz	6.50	2.50
6 db varensdorfi tiszta czérna-salvéta	2.60	1.45
6 db varensdorfi valódi damast	3.50	1.95
6 db valódi rumburger salvéta	4.80	2.25
6 db fehér rumburger zsebkendő	1.85	0.95
6 db legnehezebb fehér rumburgi zsebkendő	3.50	1.85
6 db legfinomabb glas-patist ken- dő skatulába	1.55	0.55
6 db fehérítetlen törülköző	2.50	1.35
6 db fehérített damast törülköző	3.80	1.85

Különösen nagyon figyelmeztetem a nagy-
érdemű közönséget

fekete selymeimre és fekete ternoimra.		
	helyett	Csak
1 r 1/4 Nobles selyem	2.50	0.78
1 r 1/4 legnehezebb Nobles selyem	3.90	1.70
1 r 1/4 legnehezebb grodenapi Fail	5.40	1.95
1 r 1/4 legnehezebb fekete grogrün Fail	7.50	2.40
1 r 1/4 fekete terno	1.60	0.65
1 r 1/4 legnehezebb alapin-terno	2.20	0.75
1 r 1/4 legnehezebb Ferdinand cloth- terno	2.95	0.95

Második leltári kivonat gipür- és csipkefüggönyökből		
	helyett	Csak
1 r valódi csipkefüggöny	0.50	0.25
1 r igen finom csipkefüggöny	0.65	0.30
1 r brazilai csipkefüggöny	0.85	0.45
1 r valódi gipür csipkefüggöny	1.78	0.58

harmadik leltári kivonat paplanok és madráczokból.		
	Ezelőtt	Most csak
1 gyermek-paplan cretonból	0.90	
1 gyermek-paplan cahmírból	1.40	
1 1/4 karton-paplan	1.65	
1 1/4 karton-paplan	1.95	
1 1/4 török paplan	1.95	
1 1/4 török paplan	1.95	
1 1/4 bécsi piros paplan	2.40	
1 1/4 bécsi piros paplan	2.90	
1 1/4 cachmir paplan minden szinben	2.95	
1 1/4 cachmir paplan minden szinben	3.65	
1 Seegras matrác	4.50	

1 Afrik matrác	5.50
1 valódi lőszőr matrác	12.80

Hallatlan olcsón !NAPERNYÓK!		
	Csak	
1 párisi kiállítási milflör napernyő	0.70	
1 párisi sötét szinben milflör napernyő	0.85	
1 pompás nagy napernyő bordorral	1.50	
1 igen finom cloth-ernyő	1.25	
1 igen finom legnehezebb Levan- tin selyem ernyő	1.80	
1 igen finom milflör gyönyörű ki- állítási selyem ernyő	2.95	

Következik csaknem ingye-
ni árjegyzék
fehérművekből készen.

	Ezelőtt	Most.
1 db női corzetta	1.80	0.95
1 db igen szépen díszített csipkével	3.50	1.75
1 db kitűnő chiffon női-ing	1.95	0.95
1 db legszebben kiállított női-ing himzéssel	2.50	1.75
1 db férfi oxfort ing	0.58	
1 db kitűnő angol oxfort vagy creton	0.90	
1 db fehér ing	0.90	
1 db sefir v. francia creton ing	3.50	1.65
1 db fehér madapolán ing	3.50	1.55
1 sziléziai alsó-nadrág	0.85	
1 amerikai bőr alsó nadrág	0.95	
1 francia vágású Köpper alsó-nadrág	1.20	

VÉGÜL.

	Csak	
1 csatos erszény.	0.3	
1 fehér jó chiffon gallér	0.1	
1 pár gyermek-harisnya	0.8	
1 peniczinus kés	0.7	
1 pár pompás női v. férfi harisnya	0.24	
	Ezelőtt	Most
1 egész grtr álland 3 darabból, gobellin terítő	24.50	8.90
1 grter pervien terítő 3 darab	14.50	7.50
1 ról 1/4 széles lehető legjobb gyap- juszövet férfi-öltönyre	3.50	1.50
1 országos kiállítási kendő	csak	0.4

Legutolsó árjegyzék.

	Ezelőtt	Most
1 1/4 fekete nehéz terno-kendő se- lyem rojtjal	6.50	3.65
1 1/4 legnehezebb fekete terno-kendő	9.50	3.55

Czim: EIBISCH R. divat-, vászon- és napernyő-raktárnok Székesfehérvár palotaikapu-utca.

A megrendelő közönség kéréit saját ezimét postai vagy vasutit világosan kijrni, hogy tévedés ne történhessék.

INGYEN
60 frt. bevásárlás után
egy szőrszövet-
ruha.

A meg nem felelő cikkek akármelyike legkészségesebben kicseréltetik vagy a pénz
visszaadatik, megjegyzendő a nem tetsző cikket franco kell hozzám visszaszállítani

Árjegyzék a legtávolabb vidékre ingyen küldetik.

100 darab pompásan díszített kostüm urihölgyek számára 45 frt. helyett 10 frt.
Férfi nyakkendők, női nyakkendők és egész manchetta garnitúrok feltűnő olcsón.
(216) 7-10

INGYEN
80 frt. bevásárlás után
egy 8 frt. értékő
köpeny

RAPPOLD FERDINAND

esiszoló-szerek gyára

Bécs, Margarethen, Pilgrimgasse 20 ajánlja. **naxos-esiszoló, fény-esiszoló**
szereit esiszoló-tarcsát, esiszoló-vásznát, esiszoló-papírt, üveg-papírt, kés-
takarító-szert, takarító-porát, takarító-folyadékát, acél-
fenő-anyagát, Olom-papírt, Czink-hamut, Piros-fényporát, fenőköveit, tájtek-
köveit valamint minden a köszörlőcs, fényelő-anyagokhoz tartozó szereit, acél-vas, gránit,
márvány és tölgy-félekhez.
(304) 2-12

A roppant veszteségek,

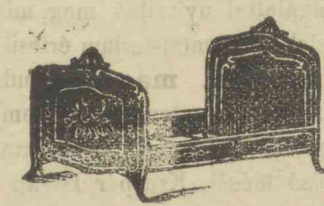
melyeket a Godderidge Brothers et Co. nagy vasbutorgyártat az utóbbi idő-
ben a glasgowi bank bukása által szenvedett, annyira megrendítették, hogy a ne-
vezett cég elhatározta gyárát bezárni és roppant készletben levő kitűnő s min-
den kiállításnál arany éremmel kitüntetett vasbutorait a gyári ár negyedrészedért
eladóvá tenni.

En tehát ajánlom a fentnevezett cégtől bizományban nálam levő csodaszép

4000 darab vaságyat

fel nőttek részére,

(mint, melyek valódi díszművek s föltűnő mulhatlan é-
kességei minden laknak és szobának), mesés olcsó,
még soha nem tapasztalt potom áron, darabját **csak**
8 forintért (korábbi ár 32 frt 50 kr volt.) Meg-
rendelésre egyes darabban is szolgálhatok, a meddig
a készlet tart, jeles, hibátlan példányokban, pénz-
beküldés után rügtön.

Az ágyak majd olyanok mint a rajz

F. BUGÁNYI gépraktára Bécsben,

III. ker. Lorbeer-gasse.

Különösen nyáron át a vaságyak oltalmat nyujta mindenféle féreg és
tisztatatlanság ellen, a mellett nyúlhatatlan tartóssággal bírnak s így a faágyakkal
minden tekintetben jóval előnyösebbek. (309) 3-8